

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/185286,W-Wierzbnie-zlozono-hold-gen-Okulickiemu-i-cichociemnym.html>
27.02.2026, 17:44

W Wierzbnie złożono hołd gen. Okulickiemu i cichociemnym

21 maja 2023 r. przed pomnikiem w Wierzbnie koło Proszowic, który upamiętnia lądowanie w tym miejscu w nocy z 21 na 22 maja 1944 r. cichociemnych (m.in. ostatniego dowódcy Armii Krajowej gen. Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka”), odbyła się patriotyczna uroczystość połączona z obchodami 5. rocznicy sformowania 11. Małopolskiej Brygady Obrony Terytorialnej, stacjonującej w podkrakowskiej Rzasce. Gen. Okulicki jest patronem jednostki.

21.05.2023

Podczas uroczystości, której gospodarzem był dowódca 11MBOT płk Marcin Siudziński IPN reprezentował dyrektor krakowskiego oddziału dr hab. Filip Musiał. Obecni byli także m.in. wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz, bratanica gen. Okulickiego Irena Okulicka-Kaczmarek, Jadwiga Martyna, córka kpt. Józefa Ostafina, działacza Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość, zamordowanego w 1947 r. z wyroku komunistycznego sądu oraz delegacja Zarządu Obszaru Południowego Zrzeszenia WiN w Krakowie z prezes Małgorzatą Janiec.

W programie uroczystości były skoki spadochronowe, niestety zbyt mocny wiatr pokrzyżował te plany, mimo że samolot ze skoczkami wykonał kilka razy nalot na miejsce zrzutu. Nic natomiast nie przeszkodziło rekonstruktorom, którzy dali pokaz starcia partyzantów AK z oddziałami niemieckimi. Zebrani mogli także zwiedzić izbę pamięci gen. Okulickiego, urządzoną w pobliskiej Szarbi, w prywatnym gospodarstwie Kazimierza Marcińskiego, gdzie ostatni dowódca AK przebywał w dniach 22-24 maja 1944 r.

Leopold Okulicki (1898-1946) urodził się w Okulicach koło Bochni. Od 1913 r. należał do Związku Strzeleckiego, w czasie I wojny światowej służył w Legionach Polskich i wojsku austriackim. Potem jako żołnierz Wojska Polskiego walczył z wojskami ukraińskimi (1918-1919) i bolszewickimi (1919-1920). W kolejnych latach był m.in. wykładowcą w Rembertowie (Centrum Wyszkożenia Piechoty), szefem sztabu 13. Dywizji Piechoty, szefem Wydziału Wschód III Oddziału Sztabu Głównego (1936-1939).

W czasie kampanii wrześniowej bronił Warszawy, od października 1939 r. był dowódcą wojewódzkim Służby Zwycięstwu Polski, a od 1940 r. komendantem ZWZ (najpierw okręgu łódzkiego, następnie terenów okupowanych przez ZSRR). Aresztowany przez NKWD, przetrzymywany w Moskwie, został zwolniony z więzienia na mocy układu Sikorski – Majski.

W latach 1941-1942 był szefem sztabu Armii Polskiej w Związku Sowieckim. Od maja 1944 r. działał w kraju jako cichociemny. Został wkrótce p.o. szefem sztabu KG AK, a następnie dowódcą sił zbrojnych w kraju. W styczniu 1945 r. wydał rozkaz o rozwiązaniu AK, a w marcu został aresztowany przez NKWD i wraz z 15 innymi przywódcami polskiego podziemia wywieziony do Moskwy. W pokazowym „procesie szesnastu” skazano go na 10 lat więzienia, w którym prawdopodobnie został zamordowany.